

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/59/2018
Identifikačné číslo spisu: 8114206053
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Edita Bakošová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8114206053.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu A. B., SHR, IČO: 37 880 284, bývajúceho v Z., C. XX, zastúpeného JUDr. Marekom Sahuľom, advokátom v Prešove, Hlavná 111, proti žalovanému Roľníckemu družstvu „Jakubovany“, so sídlom v Jakubovanych č. 189, IČO: 36 470 201, zastúpenému JUDr. Jozefom Kravcom, CSc., advokátom v Košiciach, Čingovská 9, o vypratanie nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 25 C 44/2014 o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. marca 2017 sp. zn. 20 Co 12/2016, 20 Co 13/2016, v spojení s jeho opravným uznesením z 15. februára 2018 sp. zn. 20 Co 12/2016, 20 Co 13/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 14. septembra 2015 č.k. 25 C 44/2014-176 uložil žalovanému povinnosť vypratať časť nehnuteľnosti - výkrmňa hovädzieho dobytky - súp. č. XXX, stojacej na novovytvorenej par. č. XXX/X, nachádzajúcej sa v kat. úz. M., okres Z., zap. na LV č. XXXX, o výmere 1 497 m², vyznačenej na GP č. XX/XXXX vyhotovenom spoločnosťou GEODUS, s. r. o. dňa 24. apríla 2015, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou tohto rozsudku, do 30 dní od právoplatnosti rozsudku a žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 99,50 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 546,43 eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 8 ods. 2, § 27 ods. 1, 3 a § 45 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, vecne tým, že vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalobca je vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, ktorú neoprávnene užíva žalovaný. Žalobca nadobudol predmetnú nehnuteľnosť v konkurze, pričom jej predaj mimo dražby schválil Krajský súd v Košiciach a následne na základe uloženej povinnosti zo strany súdu uzavrel správca konkurznej podstaty so žalobcom kúpnu zmluvu. Žalovaný nepodal žalobu o vylúčenie veci z konkurznej podstaty a neuskutočnil ani iný úkon, ktorý by spochybňoval platnosť uzatvorenej zmluvy. Za neopodstatnené považoval námietky žalovaného o nemožnosti vypratania predmetnej nehnuteľnosti z dôvodu, že žalobca nie je vlastníkom pozemku, na ktorej predmetná nehnuteľnosť stojí. Rozhodnutie o

trovách konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p. a úspechom v konaní.

2. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 28. marca 2017 sp. zn. 20 Co 12/2016, 20 Co 13/2016 v spojení s jeho opravným uznesením z 15. februára 2018 zrušil uznesenie súdu prvej inštancie z 13. júla 2015 č.k. 25 C 44/2014-150, ktorým bola žalovanému uložená poriadková pokuta vo výške 100,- eur (v odôvodnení rozsudku nesprávne uvedený dátum 19. februára 2015 - pozn. dovolacieho súdu), rozsudok súdu prvej inštancie s poukazom na § 387 ods. 1 C.s.p potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Vo vzťahu k výroku, ktorým potvrdil napadnutý rozsudok uviedol, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver a odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie napadnutého rozsudku, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. Za nedôvodné považoval námietky žalovaného uvádzané v dôvodoch odvolania - nesúlad písomného vyhotovenia výroku rozsudku s jeho vyhláseným znením, nesprávne rozhodnutie o procesných návrhoch, nedoručenie uznesenia - pretože tieto namietané skutočnosti z obsahu spisu nevyplyvajú. Vo vzťahu k namietanej spornosti nadobudnutia vlastníctva žalobcu k stavbe uviedol, že žalobca nadobudol vlastníctvo k tejto nehnuteľnosti na základe kúpnej zmluvy od Rolníckeho družstva Šarišské Sokolovce, v zastúpení správcou konkurznej podstaty do výlučného vlastníctva, ku ktorému predaju dal súhlas konkurzný súd a v súvislosti s tým poukázal na obsah konkurzného spisu Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 K 163/2000. Uviedol, že nepodaním žaloby o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty nastala v zmysle § 19 ods. 1, 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní nevyvrátiteľná právna domnienka, že sporné nehnuteľnosti boli zaradené do súpisu majetkovej podstaty úpadcu správne a správca bol oprávnený na ich speňaženie. Uznesenie o uložení poriadkovej pokuty ako nedôvodné zrušil a o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. Opravným uznesením z 15. februára 2018 sp. zn. 20 Co 12/2016, 20 Co 13/2016 opravil zloženie vec prejednávajúceho senátu uvedeného v zápisnici o verejnom vyhlásení rozsudku, v záhlaví napadnutého rozsudku a na jeho poslednej strane v časti podpísaných členov senátu, čím v zmysle § 224 C.s.p. opravil zrejmu chybu, ku ktorej došlo pri písaní.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu (len do výroku ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie - posudzujúc obsah podania podľa § 124 ods. 1 C.s.p.) podal žalovaný dovolanie s tým, že v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 420 písm. e/ a f/ C.s.p. Vo vzťahu k namietanej vade podľa § 420 písm. e/ C.s.p. uviedol, že je podozrenie, že v danej veci rozhodoval nesprávne obsadený súd, čo vyplýva priamo z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, keď v úvodnej časti rozsudku je uvedený senát v zložení: JUDr. Eliška Wagshalová, predsedníčka senátu a členovia senátu JUDr. Michal Boroň a JUDr. Peter Straka, pričom na poslednej strane rozsudku je uvedený senát v zložení: JUDr. Eliška Wagshalová, predsedníčka senátu a členovia senátu JUDr. Michal Boroň a JUDr. Antonia Kandrávová. Opodstatnenosť tvrdenia, že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.), vyvodzoval žalovaný zo svojho presvedčenia, že súd poskytol právnu ochranu nelegálnej stavbe, čoho dôkazom je výpis z katastra nehnuteľností, kde je uvedená poznámka, že list vlastníctva k danej nehnuteľnosti (výkrmňa hovädzieho dobytku) je nezaložený. Súd neprihliadol na ním predložené dôkazy o nelegálnosti stavby, neprihliadol na predložené nájomné zmluvy uzatvorené s vlastníkami pozemkov ani na petíciu vlastníkov pozemkov adresovanú žalobcovi na vypratanie ich pozemkov. Žalovaný uviedol, že v plnej miere zotrúva na písomných i ústnych prejavoch urobených pred súdmi nižších inštancií a navrhuje zrušiť oba rozsudky a vec vrátiť na ďalšie konanie súdu prvej inštancie. Zároveň žiadal odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol odmietnuť dovolanie ako nedôvodné. Uviedol, že v spise je založený list vlastníctva č. XXXX, z ktorého vyplýva, že nehnuteľnosť súp. č. XXX stojaca na parc. č. XXX - výkrmňa hovädzieho dobytku, ležiaca v k.ú. M., je vo vlastníctve žalobcu, na ktorom je v poznámke uvedené, že na pozemky pod budovou nie je evidovaný právny vzťah na liste vlastníctva. Žalobca získal budovu v rámci speňažovania konkurznej podstaty o čom súd vykonal rozsiahle dokazovanie.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti (dovolaním) napadnutého rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 444 ods. 1 C.s.p. a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 O.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. Najvyšší súd už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane (por. napr. sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom, vrátane dovolacieho konania (m. m. I. ÚS 4/2011).

8. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol Civilný sporový poriadok v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (k tomu por. napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

9. Pri uplatnení tézy vyplývajúcej z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej rozhodnutia súdov predstavujúce *res iudicata* „majú zostať nedotknuté“, je potrebné na možnosť prelomenia záväznosti a nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí hľadieť ako na krajinú výnimku z tejto zásady. Právnou úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (k tomu por. napr. rozhodnutia najvyššieho súdu 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016). V súlade s tým aj odborná právnická literatúra konštatuje, že „narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch“ (viď publikáciu Civilný sporový poriadok, Nakladateľství C. H. Beck, Praha, 2016, na str. 1326).

10. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

11. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v

realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď primerane R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

45. Na tom, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., zotrval aktuálny judikát R 24/2017.

46. Žalovaný preto neopodstatnene namieta existenciu vady uvedenej v § 420 písm. f/ C.s.p.

47. Z týchto dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie žalovaného nie je podľa § 420 písm. e/, f/ C.s.p. prípustné a preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ C.s.p.

48. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

49. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.